

Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1981 harvinaisuushavainnot

KARNO MIKKOLA

Suomen Lintutieteellisen Yhdistyksen Rariteettikomitean (RK) seitsemännessä vuosikatsauksessa esitetään vuodelta 1981 ilmoitetut ja hyväksytyt harvinaisuushavainnot sekä joukko hyväksytyjä havaintoja aikaisemmilta vuosilta. RK:n säännöt esiteltiin Lintumiehessä 2/75. Numerossa 4/80 oli luettelo lajeista ja havainnoista, jotka RK tarkastaa ennen niiden julkaisemista *Ornis Fennica* tai Lintumiehessä. Vuoden 1980 katsaus oli numerossa 4/81.

Harvinaisuuksia tavattiin edellisvuosia runsaammin. Vuodelta 1981 hyväksyttiin 232 havaintoa, jotka koskivat 64 eri lajia tai rotua (v. 1979 vastavasti 162/56 ja v. 1980 176/60). Maalle uusia lajeja havaittiin viisi (ed. vuonna kuusi): kääpiöhuitti, nunnatasku, pikkukukultarinta, harmaapääsirkku ja ruoste-*kurkkusirkku*. Ennätyksellisen runsaina esiintyivät keväällä lyhytnokkahanhi, punajalkahaukka ja mustapäätasku, syksyllä taas kiljukotka sekä hippiäis- ja kirjosiipiuunilintu. Aikaisemmilta vuosilta hyväksytyihin havaintoihin sisältyy ensimmäinen havainto kurppaviklo-lajista maastamme.

Kotimaista asiantuntija-apua käyttäen aikaisemmin hyväksytyt (myös osa hylätyistä) vesilintuhavainnot tarkastettiin uudelleen. Tässä yhteydessä jouduttiin hylkäämään 3 havaintoa (lumihanhesta (2) ja lyhytnokkahanhesta).

Puheenjohtajana toimi Lasse J. Laine, sihteerinä Karno Mikkola, jäseninä Matti Kapanen, Jörgen Palmgren ja Heikki Parviainen sekä varajäseninä Ilkka Lilja ja Heikki Karhu.

Muutoksia lajiluetteloon

Vuoden 1983 havainnoista alkaen tarkastetaan *kaikki havainnot* sinipyrstöstä *Tarsiger cyanurus* ja sepelsiepostasta *Ficedula albicollis*. Havainnot rantakurvista *Xenus cinereus* jätetään tarkastamatta vain Raahe—Tornion väliseltä rannikolta. Lintumiehessä 4/80 oleva luettelo on muutoin voimassa. Korjauksena kuitenkin: havaintoja *jp* kyhmyhaahkakoiraista ei tarkasteta.

Ohjeita

Havaintoilmoituslomakkeen täyttämistä koskeva kirjoitus oli Lintumiehessä 3/79. Kannattaa tutustua!

Täytä lomake *ensi tilassa* havainnon tehtyäsi ja lähetä se aluevastaavalle *mahdollisimman pian*. Lomakkeiden tulisi olla RK:lla viimeistään seuraavan vuoden toukokuussa, jotta ne ehdittäisiin hätäilemättä tarkastaa ennen katsauksen laatimista. Merkitse havainnon päivämäärätiedot täydellisinä. Kun havainto koskee muuttavaa lintua, mainitse myös muuttosuunta.

Lähetä mahdolliset valokuvat aina lomakkeen mukana sekä merkitse niihin kuvaajan nimi, kuvauspäivä ja -paikka. Ilmoita, saako RK arkistokäyttöön pitää kuvan tai kopioida sen (jos negatiivi). Parhaita kuvia julkaistaan katsauksissa kuvaajan luvalla.

Muita myös, että erillinen tiedonanto tulisi julkaista havainnoista, jotka koskevat alle 4 kertaa tavattuja lajeja!

Hyväksytyt havainnot vuodelta 1981

Kunnat, jotka esiintyvät artikkelissa vähintään neljästi, on lyhennetty seuraavasti: Ha = Hanko, He = Helsinki, Ki = Kirkkonummi, Kk = Kokkola, Kp = Korppoo, Kt = Kotka, La = Lappeenranta, Le = Lemland, Lu = Luvia, Mi = Mietoinen, Mu = Mustasaari, Pa = Parikkala, Po = Pori, Po mlk = Porvoon maalaiskunta, Si = Siikajoki, Tu = Turku, Va = Vaasa, Ve = Vehkalahti, Vi = Virolahti.

Mikäli linnun tarkka ikä on ollut tiedossa, se on merkitty EURING-järjestelmän mukaisesti: 1kv — samana kalenterivuonna, 2kv — edellisenä kalenterivuonna, +2kv — ennen edellistä kalenterivuotta syntynyt jne.

Muut käytetyt lyhenteet: jp = juhlapukuinen, vp = vaihtopukuinen, tp = talvipukuinen, Ä = laulava, ad = aikuinen, juv = nuori, subad = esiaikuinen, p = paikallinen, m = muuttava, r = rengastettiin. Jos muuttavan linnun lentosuunta on tiedossa, sitä on käytetty m-lyhenteen sijasta (N, NNE, NE jne). Mikäli yksilömäärää ei mainita, kysymys on yhdestä yksilöstä.

Amerikanjääkuikka *Gavia immer*

1—2.8. Kp, Jurmo jp (JHl, JG, PLa, KSl ym). 14.10. Vi, Kellovuori jp matalalla SW (JR).

5. ja 6. havainto Suomesta. Ensimmäinen tavattiin 1932, seuraavat vuodesta 1971 alkaen.

Jääkuikka *Gavia adamsii*

27.10. Ki, Rönnskär jp p (PI, NW). 30.12. Hammarland, Tellholm 1kv p (PKo, IM JPa).

Havaintoja juhlapukuisista linnuista ajalta 1.5.—15.6. ei tarkasteta.

Jääkuikka-laji *Gavia immer/adamsii*

11.10. Lahti, Radiomäki jp/vp SSW (Teppo Jokinen, Markus Einiö, Pekka Saikko).

Suula *Sula bassana*

9.5. Tammisaari, Båsa 2 subad (Sakari ja Kaarina Karttunen, Elisa ja Ritva Laine). 12.6. Mu, Valassaaret juv/subad, kallo löydetty (TP, Anna-Stiina Heiskanen, OH).

7. ja 8. havainto maastamme. Ensimmäinen tavattiin 1956. Edelliset 2 havaintoa ovat vuodelta 1979.

Silkkihaikara *Egretta garzetta*

9.5. Espoo, Laajalahti NNW, mahd. noussut lahdelta (Eva).

3. havainto, aikaisemmat havaittiin 1977 ja 1980.

Jalohaikara *Egretta alba*

28.5. Vi, Hurppu NW (PKa, Eero Hirvensalo).

13. havainto. Ensimmäinen tavattiin 1966, vuosilta 1979—80 on 6 havaintoa.

Lyhytnokkahanhi *Anser brachyrhynchus*

10—20.4. Sauvo, Sauvonjoen suisto (TNm ym). 19.—27.4. Pukkila—Orimattila 2 (Matti Iikkanen, KR ym). 23.—24.4. Paimio, Paimionlahti (TNm, Matti Eloranta, JHl, JLi). 25.4. Tenhola, Gennarby (Lasse Iso-Iivari, Tuomo Hakala, Veikko Rinne). 25.4. Ki, Järsö 1 m metsähanhiparvessa (AT, Aarni Nummila, Erkki Topp). 26.4. Salo, Halikonlahti (Jouko Vuokko, Heikki Nurmi). 2.—3.5. Va, Söderfjärden 2 (AVu, Lasse Forsberg, AtK). 15.5. Liminka 2 (HP). 13.10. Le, Lågskär 2 SW metsähanhiparvessa (MLv ym).

Vuosina 1974—80 tavattiin vuosittain 2—4 kertaa, joten tämän vuoden määrä 9 on ennätyksellinen (lisäksi 6 havaintoa tältä vuodelta hylättiin). Tavattu kaikkiaan 39 kertaa maassamme.

Kiljuhanhi *Anser erythropus*

14.—15.5. Lumijoki 31+2 (KH, MHK ym). 15.5. Si, Tauvo 2+3 (PHo, MTy ym). 16.5. Lumijoki 2+2+7+9 (PHo, MHK ym). 16.5. Kontiolahti, Pitkäranta 8 (PLi). 21.5. Vi, Vepsu 2 m valkoposkihanhiparvessa (Ilkka Siissalo ym).

Tavanomaisesti havainnot keskittyvät Liminganlahden seudulle.

[Intianhanhi *Anser indicus*]

24—26.6. Imatra, Vuoksi 2 (Esko Thurén, Marko Melto ym). 26.9. Tenhola, Bromarvad (LG, Maria Lindholm).

Laji ei tiettävästi ole harhautunut Eurooppaan. Havainnot koskenevat eriasteisia karkulaisia tai istutettuja lintuja.

Sepelhanhi *Branta bernicla hrota*

24.5. Vi, Vepsu (Erkki Mikkola, HKe, HKo). 25.5. Vi, Vähäharvajaniemi (MKi, Seppo Korpela, MV).

Havainnot koskevat "hrota-tyyppisiä" lintuja, jotka muuttivat sepelhanhiparvessa. Tavattu 7 kertaa.

Punakaulahanhi *Branta ruficollis*

24.5. Vi, Vepsu (HKa, MN, Jouko Tikkanen). 25.5. Vi, Vepsu (HKa, HKe, MN).

Kumpikin muutti sepelhanhiparvessa. Havaittu 11 kertaa. Näistä 9 vuoden 1973 jälkeen.

Ruostesorsa *Tadorna ferruginea*

4.—5.6. Po, Yyteri ♂♀ (PKu ym). 13.6. Liminka, Rantakylä 2 (Timo Lahti).

Havaintoja Suomesta on 36, näistä 15 on tehty ennen 1970-lukua.

Punapäänarsku *Netta rufina*

22.7.—1.8. Kt, Hovinsaari ♀ (Risto Saranto ym).

16. havainto Suomesta. Edelliset tavattiin 1977 ja 1979. Ruotsissa laji on nähty 41 kertaa (Risberg 1981).

Kyhmyhaahka *Somateria spectabilis*

12.—13.1. Kp, Jurmo ♀ (JHn, SC). 16.4. Ha, Ankarören 3kv ♂ (MHK, AH, PKo, EVa). 20.4. Kp, Utö ♀ (PLa, ALe). 8.11. Ha, Högholmen ♀-puk. (Pentti Zetterberg, Jan Nordblad).

Havaintojen määrä on tavanomainen. Muut kuin jp koiraat tarkastetaan.

Pilkkaniska *Melanitta perspicillata*

27.—28.5. Ii, Ulkokrunni jp ♂ (MTy, Kari Koivula, Jari Mikola, Juha Valkama). 30.5. Ki, Porkkala jp ♂ E (PKo, AH, IM ym).

11. ja 12. havainto maastamme, edelliset ovat vuosilta 1920 ja 1963. Ruotsissa tavattu 15 kertaa (Bauer 1981).

Niittysuohaukka *Circus pygargus*

4.—17.5. Lohjan kunta (edellisvuotinen pesimäpaikka) ♂♀ (Jan Södersved, Toni Kukola, Harri Sassi). 5.5. Uusikaupunki, Kajakulma ad ♂ SE (Antti Karlin, Juhani Vainio, Matti Valta). 6.5. Mi, Mynäjoen suisto ad ♂ (KSl, JG, JLu, TNr). 10.5. Kiikoinen, Marjajärvi ad ♂ (Jari Valkama). 12.5. Ki, Porkkala ad ♂ E (KoM). 17.5. Tammisaari, Totalfladan ♀ (LJL, Jukka Haapala, OH). 19.—23.5. Po, Leveäkari ad ♂ (Jari Peltomäki, Kai Leppimäki). 26.5.—11.6. Po, Yyteri ad ♂ (PKu, TL, JLu). 30.5. Nokia, Kauniainen 2kv ♀ (Jouni Riihimäki, Pekka Suhonen).

Porin havainnot koskenevat samaa yksilöä. Tavanomainen määrä havaintoja lajista, joka on viime vuosina runsastunut levinneisyysalueensa pohjoisrajoilla ja pesinyt viime aikoina lähes vuosittain Suomessa, missä tavattu kaikkiaan yli 70 kertaa.

Pikkukiljukotka *Aquila pomarina*

9.5. Vi, Vähäharvajaniemi subad/ad NE (MKi, Timo Kesti, MV). 5.9. Karkkila, Toivike subad SE (Hannu Friman, Arto Heino, Jari Landen, Kalle Virta). 13.10. Po mlk, Sondby 1kv (Arto Juvonen).

Nykyään tavataan vuosittain joitakin yksilöitä, havaintoja kaikkiaan 23.

Kiljukotka *Aquila clanga*

11.4. Ki, Gunnarskulla ad NW (DF, BE). 25.4. Kangasala, Keisarinharju 2—3kv SE (Tapani Salminen, Antti Lepola, JV). 10.5. Ki, Värström subad (CC, Yvonne Ehrnrooth). 12.6. Pa, Siikalahti subad (ALe ym). 11.—16.8. Kontiolahti, Pitkäranta subad (MKa ym). 2.9. Ha, Täktbukten ja Vedagrundet subad/ad (JLn, Antti Pouttu, Anni Palmujoki). 3.9. Vi, Kellovuori 2—3kv SE (Matti Lammin-Soila ym). 4.9. Espoo, Haukilahti subad/ad WSW (MHK). 8.9. Vantaa, Vesterkulla 1kv E (Kalevi K. Malmström). 8.—10.9. Mäntsälä, Kotojärvi 1—2kv (MHK, LJL ym). 11.—21.9. Kt, Laajakoskenjärvi 1—2kv (KL, AE, Kimmo Heiskanen, RL). 12.9. Ha, Uddskatan 2—3kv W klo 11.10 (JS, MLh, PN). 12.9. Ha, Vedagrundet subad W klo 12.15 (LJL, Pertti Pöllänen). 17.9. Ha, Uddskatan 2—3kv m (JS, PN, RPy). 29.9. Lahti, Radiomäki subad S (Osmo Ruottinen). 25.10. Eckerö, Signilskär 2kv m (IL ym).

Toistaiseksi runsain syysesiintyminen. Vuosina 1974—80 havaittiin vuosittain 2—5 yks, nyt peräti 12. Laji on opittu tuntemaan parhaimmin — kaikki ilmoitetut syyshavainnot hyväksyttiin.

Punajalkahaukka *Falco vespertinus*

16.5. Juuka, Kannaksenkylä ♀ (Jari Halonen, Ari Kirjavainen). 16.—19.5. Ki, Dans-

KUVA 1. Kiljukotka *Aquila clanga* Vedagrundetilla 2.9. 1981. Siipisulkasadon perusteella lintu voitiin todeta samaksi kuin Täktbuktenilla kuvattu. 7. käsisulka on pitempi kuin pikkukiljukotkalla ja sen ja 6. välinen kolo syvempi. — Valok. A. Pouttu.

karby ad ♂ r (DF, JB, BE). 17.—20.5. Ki, Friggesby ad ♂ r (DF, JB, BE). 21.5. Tenhola, Prästkulla 2kv ♂ (LJL, JPa ym). 22.5. Le, Lågskär 2kv ♂ (Vesa Salonen, Satu Hämmäläinen, ALn). 23.5. Ve, Lupinlahti ♀ NE (Hannu Koskinen, EP, JPe). 24.5. Ve, Kukio ad ♂ n.S (Hannu Sarvanne, Heikki Aarela, Petteri Karlsson). 25.5.—8.6. La, Luteenjärvi ♀ (JR, MP, PR, LT). 29.5. alkaen Pa, Siikalahti 2kv ♂ ad ♀ (DF, Veikko Neuvonen, EVe). 31.5. Haukivuori, Saari 2kv ♂ (Timo Lahti). 6.—7.6. Ki, Dävits 2kv ♀ r (DF, Jukka Lahtinen, BE). 7.6. Ki, Dävits 2kv ♂ (DF, BE). 9.6. Värttilä Sääperi ♀ (Kari ja Hely Varonen). 21.6. Nastola, Seesta ♀ (KR, Jouni Kärhä). 10.—12.7. Lokalahti, Vartsaari ad ♂ (Jyrki Matikainen). 9.8. Orimattila, Luhtikylä ♀/juv S (Esa Lammi). 29.8. Ha, Täktom 1kv (PKo ym). 2.9. Ha, Uddskatan ♀/juv (HHs). 6.9. Ki, Sävalls 1kv S (PKo, HJ, IM). 6.—7.9. Ki, Friggesby 1kv (DF, JB,

BE). 10.10. Ha, Täktom 1kv (Pekka Toiminen, Ari Kamunen, Kimmo Lahti).

Poikkeuksellisen runsas keväällä. Vuosien 1977—81 kevään ja syksyn yksilömäärät (raja-päivänä 1.7.): 7/5, 4/5, 10/21, 6/2, 15/7.

Tunturihaukka *Falco rusticolus*

9.5. Si, Tauvo m (Kari Rannikko). 15.10. Le, Lågskär subad/ad W (MLv ym). 23.10. Espoo, Torra Lövä pitkään p, lähti N (MM, Terhi Rytteri).

Havainnot Tunturi-Lapin eteläpuolelta tarkastetaan.

Kääpiöhuitti *Porzana pusilla*

3.—4.7. Pa, Siikalahti Å r (ES ym).

Ensimmäinen havainto Suomesta. Ruotsissa tavattu kuusi kertaa (Svensson 1978). Lähinnä Suomea oleva pesimäalue on kaakossa n. 600 km päässä.

KUVA 2. Kääpiöhuitti *Porzana pusilla*, ♂, 3.—4.7.1981 Parikkalassa. Kuvassa näkyväenä erona pikkuhuittiin on mm. yksivärinen nokka. — Valok. K. Tykkyläinen.

Pikku/kääpiöhuitti *Porzana parva/pusilla*

3.9. Espoo, Suomenojan puhdistamo (SM).

Avosetti *Recurvirostra avosetta*

25.4. Kp, Jurmo lähti E klo 8.26 (Juhani Toukola, Pekka Kurki). 25.4. Ha, Täktbuktten saapui klo 10.02 (JHl, PLa, KSv, Pekka Valtonen). 25.4. Ha, Svanvik saapui lännestä klo 11.40 (PLa, MG, Ari Kuusela, Timo Pajunen). 3.5. Kp, Jurmo (MLv, Jukka Saario). 5.5. Ha, Högholmen 4 m (Kalevi Keynäs). 20.5. Mi, Laajoen suisto (Henry Lehto, AjK).

Havainnot 25.4. saattavat koskea samaa yksilöä. Tavattiin vuosina 1975–81 30 kertaa, kaikkiaan havaittu 44 kertaa.

Mustajalkatylli *Charadrius alexandrinus*

8–10.5. Mi, Mynälahti (RK, Leo Karlson, Timo Nurmi). 14.5. Po, Viasveden lahti ♂ (Olli Välsalmi, Tarmo Lehtilä).

27. ja 28. havainto maastamme.

Alaskansirri *Calidris melanotos*

3.–6.6. La, Tuosa, hetkellisesti soidinääntä (ES ym).

11. havainto lajista, ensimmäinen tavattiin 1968. Tämä oli kolmas havainto Tuosasta.

Alaskanvikla *Tryngites subruficollis*

24.–25.7. Va, Sundom lietealtaalla (AVu, AtK, Matti Maskulin, AVe).

4. havainto, lähinnä edellinen on vuodelta 1980.

Lampiviklo *Tringa stagnatilis*

9.5.–27.6. Vihti, Vanjärvi soidinteleva (HL, HKo ym). 17.5. Joensuu, Höytiäisen kanavan suisto 2 (Hannu Kauhanen, Pekka Rehu). 5.6. Kt, Hovinsaari (KL, Markku Heinonen, RS). 14.–15.6. Salo, Halikonlahti (JHl, ALe, JLu).

Tavattu 88 kertaa.

Rantakurvi *Xenus cinereus*

8.5. Joutseno, Suokumaa (Harri Hasari, Olavi Piispa). 10.5. Kt, Hovinsaari (KL, AE). 7.6. Po, Yyteri (PKu). 10.6. La, Tuosa soidinteleva (ES). 28.6. Tu, Ävik (Jukka Kivelä, Arvi Uotila). 16.–24.7. La, Tuosa 2 ad (ES ym).

Havaintoja Pohjois-Karjalasta ja rannikolta Kokkolasta Tornioon ei ole tarkastettu. Vuodesta 1983 alkaen vain Raahen–Tornion välisen rannikon havainnot jätetään tarkastamatta.

Isovesipääsky *Phalaropus fulicarius*

2.–3.10. Va, Sundom ilm. juv lietealtaalla (AVe, ALh ym).

Tavattu 19 kertaa. Edelliset havainnot ovat vuosilta 1976 (peräti 4), 1979 ja 1980.

Isokihu *Stercorarius skua*

5.6. Inkoo, Sommarö E (TK, JHu).

6. havainto Suomesta. Edeltävä havainto on vuodelta 1980.

Selkälökki *Larus fuscus intermedius*

24.4. He, Vuosaari ad r kaatopaikalta (Mikaël Kilpi, Harri Puntti, Timo Toivonen).

Hyväksytty "intermedius-tyyppisenä". Ensimmäinen havainto tästä rodusta, joka pesii Etelä-Norjassa, Etelä-Ruotsin länsirannikolla ja Tanskassa.

Pikkukajava *Rissa tridactyla*

25.1. Kp, Kyrkfjärden 2kv (JHl, JLu, TNr, AR). 9.4. Hämeenkyrö, Kirkkojärvi 2kv (EP, Jussi Nikkilä, Timo Palomäki, JPe). 9.4. Oulu, Syväsatama 2kv (KH, Jukka Vääräniemi). 10.4. Raisio, Raisionlahti 2kv (HKO). 11.4. Tu, Hirvensalo ad (PLa, ALe). 29.4. Ha, Länsisatama 2kv (Harry Lehto, AjK, Soili Leveelahti, Jukka Nurmi). 3.5. Maaninka, Tavinsalmi 2kv (Pentti Runko). 12.5. Ki, Kallbåda 2kv (Juhani Ikonen). 16.5. Ki, Porkkala 2kv NE (HHs, CC ym). 30.5. Po mlk, Söderskär 2kv kuolleena (KSe, MrH, PM). 23.10. Pohjois-Itämeri lat. 59.20, long. 21.10. 1kv SW (tuuli SW 6 bof) (AT). 24.10. Ha, Uddskatan 1+1+2, kaikki 1kv SW–W lounaismyrskyssä (JPa, MLh, Jorma Vickholm ym). 28.10. Ki, Rönnskär 1kv SW (PI).

Tavallista runsaampi: 15 yks, vuosien 1974–80 keskiarvo 10,6. Huomionarvoista on "kevätkuuton" voimakas alku sekä loka-kuussa todettu myrskymuutto.

Riuttatiira *Sterna sandvicensis*

1.6. Inkoo, Sommarö (TK, JHu).

21. havainto Suomesta. Vuodesta 1972 alkaen tavattu vuosittain.

Riutta/hietatiira *Sterna sandvicensis/Gelochelidon nilotica*

23.5. Vi, Hurppu ENE (PKa).

Jääkyyhky *Alle alle*

14.–15.11. Kk, Ykspihlaja tp/juv sataman tuntumassa (Marko Monni, HHl ym).

Tavataan vuosittain, havaintoja kaikkiaan 72.

Lyhytvarvaskiuru *Calandrella brachydactyla*

5.—7.11. La, Haapajärvi (JR ym). 20.—27.11. He, Kyläsaari (Paul Segersvärd, Timo Pakkala, Erkki Virolainen ym). 5.—7.12. He, Hernesaari (PKo, MM ym).

Havaittu 24 kertaa, viime aikoina lähes vuosittain. Aikaisemmista havainnoista vain yksi on marraskuulta ja yksi joulukuulta.

Töyhtökiuru *Galerida cristata*

25.7.—3.10. Kt, Hovinsaari ♂ (Jarmo Komi, KL ym). 22.12.—III 82 Kuopio, keskusta (PLi, Aarne Wahlgrén ym).

Havaintoja Suomesta kaikkiaan 41, näistä vain 8 vuoden 1965 jälkeen.

Isokirvinen *Anthus novaeseelandiae*

23.9. Ha, Uddskatan NE (JS, PN, RPy). 26.—27.9. Ha, Täktbukten (JPa, KoM, VR ym). 27.9. Kp, Jurmo (Rurik Baarman, RK, OV). 29.9. Ki, Friggesby (AH). 2.10. Po, Leveäkari (Alvi Kaukola). 4.10. Ha, Täktom (ALn ym).

Havaintoihin sisältyy mongoliankirvisen *A. godlewskii* mahdollisuus. Esiintyminen tavanomainen: vuosina 1974—80 2—6 yks. vuosittain.

Nummikirvinen *Anthus campestris*

11.5. Västanfjärd, Galtarby (JLn, Kai Lindgren, Pekka Loivaranta). 24.5. Ve, Västari (MM, SC, JHn, Timo Pihkala). 31.5. Ha, Uddskatan r (JLs, JS). VI—VII Tu, Hepokulta 2 ad 3 pull (HHl, HKa, Rainer Johansson ym). 1.—2.10. Kp, Utö (AR, TA). 18.10. Va, Vaskiluoto 1kv (Tuomas Lukkarinen, AVe).

Tavattu kaikkiaan 70 kertaa. Pesinyt Turussa vuodesta 1978 alkaen.

Vuorivästäräkki *Motacilla cinerea*

16.4.—17.9. Karkkila 5 ad, kaksi paria sai 6+3 ja 5 poikasta, viides yks. (♂?) osallistui kaikkien poikueiden ruokintaan (HL ym). 22.—23.4. Kt, Laajakoski ♀ (AE, KL, RL). 13.5. Heinolan mlk, Myllyoja ♀ (Ilkka Heiskanen). 30.5. Ve, Koivuluoto ♂ r (TS ym). 31.5. Utsjoki, Kevo ♂ (Erkki Haukioja, Juhani Heino, Keijo Kapiainen). 14.6. Mu, Valassaaret NW (OH). 19.6. Ha, Uddskatan m (JLs). 24.7. Kuusamo, Oulangan kansallispuisto 1—2 (Jorma Ahola). 17.10. Po mlk, Pellinki m (Timo Pettay, Jarmo Luuri). 18.10. Leppävirta, Kotalahti (Jarmo Pirhonen, Osmo Huupponen, Antero ja Raimo Lindholm).

Havaintojen määrä 12 on tavallista enemmän. Tavattu kaikkiaan 63 kertaa. Pesinyt vuodesta 1975 alkaen (ks. s.).

Sinipyrstö *Tarsiger cyanurus*

31.5. Si, Tauvo ♀-puk. r (KH, PHo, IK, HP).

Havainnot pesimäalueen ulkopuolelta on tarkastettu. Vuoden 1983 alusta kaikki havainnot lajista tarkastetaan. Tämä oli 8. Tauvon lintuasemalla rengastettu sinipyrstö, kaikki touko—kesäkuulta.

Mustapäätasku *Saxicola torquata*

2.4. Le, Lågskär ♂ (Pekka Puhjo, Eero Pohjoiskoski, Jarmo Ruoho). 19.4. Jyväskylä, Kuokkala ♂ (Auvo Hamarus). 12.5. Varkaus, Pitkälänniemi ♂, rotu *maura/stejnegeri* (Heikki Kotilainen, Hannu ja Jorma Holopainen). 16.5. Lieksa, Kevätlahti ♂ (Esko Lappi). 24.5. Miehikkälä, Kavala ♂ (JR, PR, LT). 12.—16.10. Le, Lågskär juv/♀ *mau/ste* (MLv ym). 3.11. Kp, Utö ad ♂ ja juv/♀, molemmat *mau/ste* (AR, TA). 8.11. Korpilahti, kk juv/♀ *mau/ste* (RPi). 5.—8.12. Tu, yo-kylä juv/♀ *mau/ste* (Tapani Missonen, CH ym).

Poikkeuksellisen monta — 5 — keväthavaintoa, joita kaikkiaan nyt 28. Tavattu 76 kertaa Suomessa.

KUVA 3. Nunnatasku *Oenanthe pleschanka*, +1kv ♂, Lågskärillä 21.10.1981. Musta kurku, tumman harmaanruskea selkä sekä laajalti valkeat pyrstö ja yläperä olivat huomiotaherättävimmät piirteet maastossa. — Valok. M. Leivo.

Nunnatasku *Oenanthe pleschanka*

21.10. Le, Lågskär +1kv ♂ (KoM, SK, MLv, Harri Muukkonen, JV).

Ensimmäinen havainto Suomesta. Lågskärillä tavattiin syksyllä 1979 *Oenanthe pleschanka/hispanica*, jonka määrittäminen on vielä tutkittavana. Lajin lähimmät pesimäalueet ovat Ukrainassa. Ruotsissa sitä ei ole tavattu, Norjassa kerran (Michaelsen 1979).

KUVA 4. Aavikkotasku *Oenanthe deserti*, ad ♂, Ylöjärvellä 14.—24.11.1981. Meikäläiseltä kivitaskulta puuttuvat mustat siiven alapeitinhöyhenet, jotka luonnehtivat useimpia eteläisiä kivitaskulajeja. — Valok. O. Kalkko.

Aavikkotasku *Oenanthe deserti*

14.—24.11. Ylöjärvi, Siivikkala +1kv ♂ r (Rainer Mäkelä, Pertti Kangasniemi, Ismo Niemi ym).

Lintu kuului roturyhmään *atroregularis/oreophila*, jonka lähin pesimäalue on Kaukasian eteläosissa. 4. havainto Suomesta, aikaisemmat tavattiin syksyllä 1950 ja 1959 sekä keväällä 1954. Ruotsissa tavattu viidesti (Hedgren 1981).

Kääpiörastas *Catharus ustulatus*

1.11. Dragsfjärd, Vänö (AS, Kari Tuominen, Juhani Virtanen).

Tämä pohjois-amerikkalainen laji on tavattu kerran aikaisemmin Suomessa, Lemlandin Lågskärillä 19.10.1974. Pohjoismaiden toinen havainto on Norjasta, myös syksyllä 1974. Englannissakin laji on tavattu vain 8 kertaa.

Mustakaularastas *Turdus ruficollis atrogularis*

9.5. Si, Tauvo ♂ N (PHo).

Tavattu Suomessa 9 kertaa, näistä 5 on keväältä.

Viirusirkkalintu *Locustella lanceolata*

28.—30.6. Ki, Gunnarskulla Å r (LJL, Bo Ekstam, KoM ym). 1.—4.8. Värtsilä, Sääperi Å r (MKa, Heikki Holmström, Aura ja Kimmo Koivisto, ym).

2. ja 3. havainto Suomesta. Ensimmäinen rengastettiin 1971. Ruotsissa tavattu kerran (SOF 1978). Laji on leviämässä kohti länttä ja pesii nykyään heti Äänisjärven itäpuolella. Suomen havaintojen lisäksi laji lienee tavattu keväällä/ kesällä Länsi-Euroopassa vain kerran.

Kenttäkerttunen *Acrocephalus agricola*

4.6. Le, Lågskär r (TNm ym).

2. havainto Suomesta. Edellinen rengastettiin samassa paikassa 5.6.1980.

Pikkukultarinta *Hippolais caligata*

4.6. Ki, Porkkala Å, onnistuttiin valokuvamaan (SM).

Ensimmäinen havainto tästä pitkään odotetusta lajista, joka pesii jo Leningradin seudulla ja siitä itään. Yksilö edusti juuri tätä nimirodun *caligata* tyyppiä. Ruotsissa tavattu kerran, syksyllä (SOF 1978). Kesähavaintoja Länsi-Euroopassa ei liene tehty aikaisemmin. Tiedonanto Lintumiehessä 3/82.

Rusorintakerttu *Sylvia cantillans*

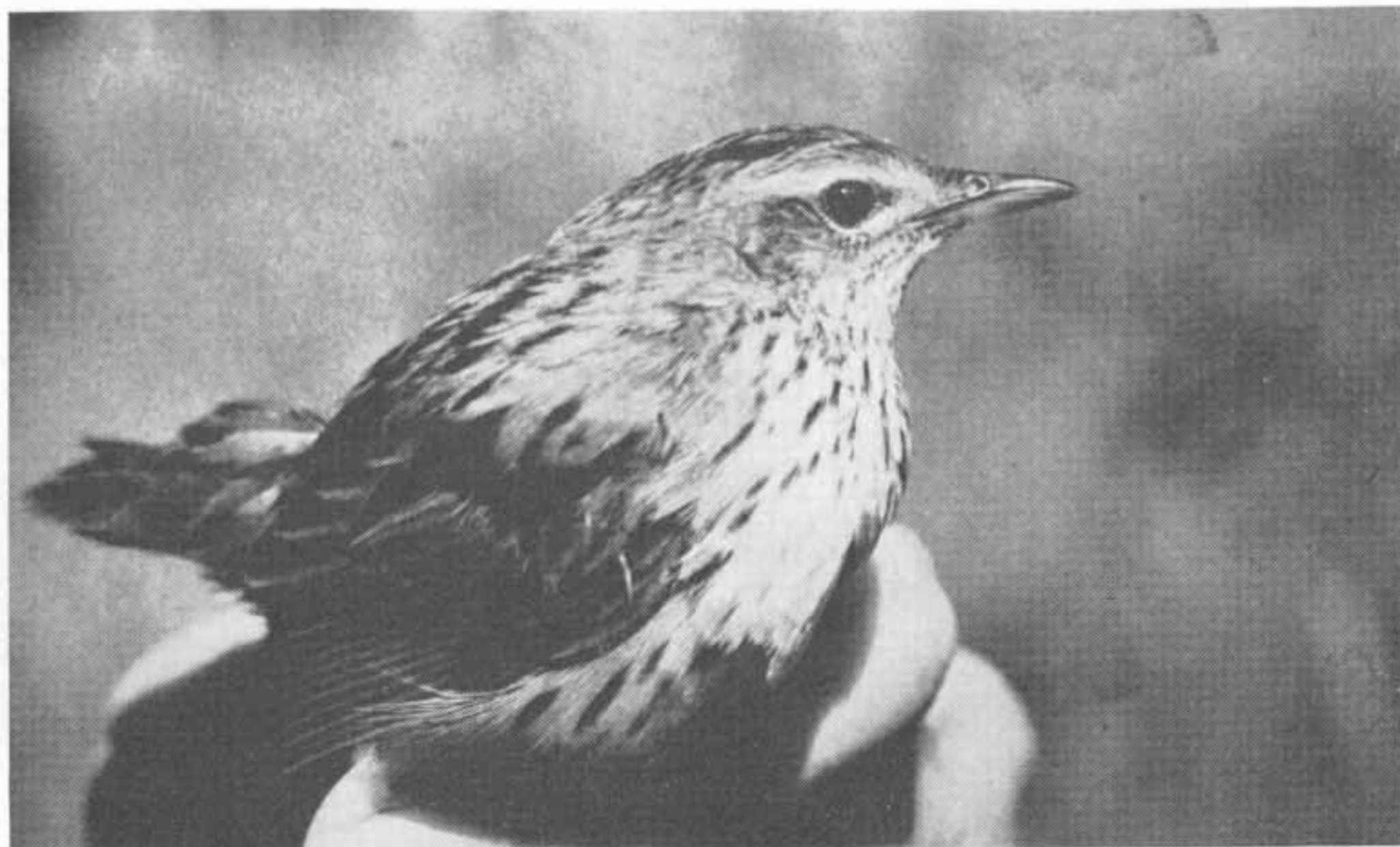
28.5. Ki, Rönnskär ♂ r (Timo Tallgren ym).

4. havainto Suomesta, jotka kaikki ovat keväältä, edellinen v. 1977. Ruotsissa tavattu 5 kertaa (Unger 1979). Lähin pesimäalue Välimeren maissa.

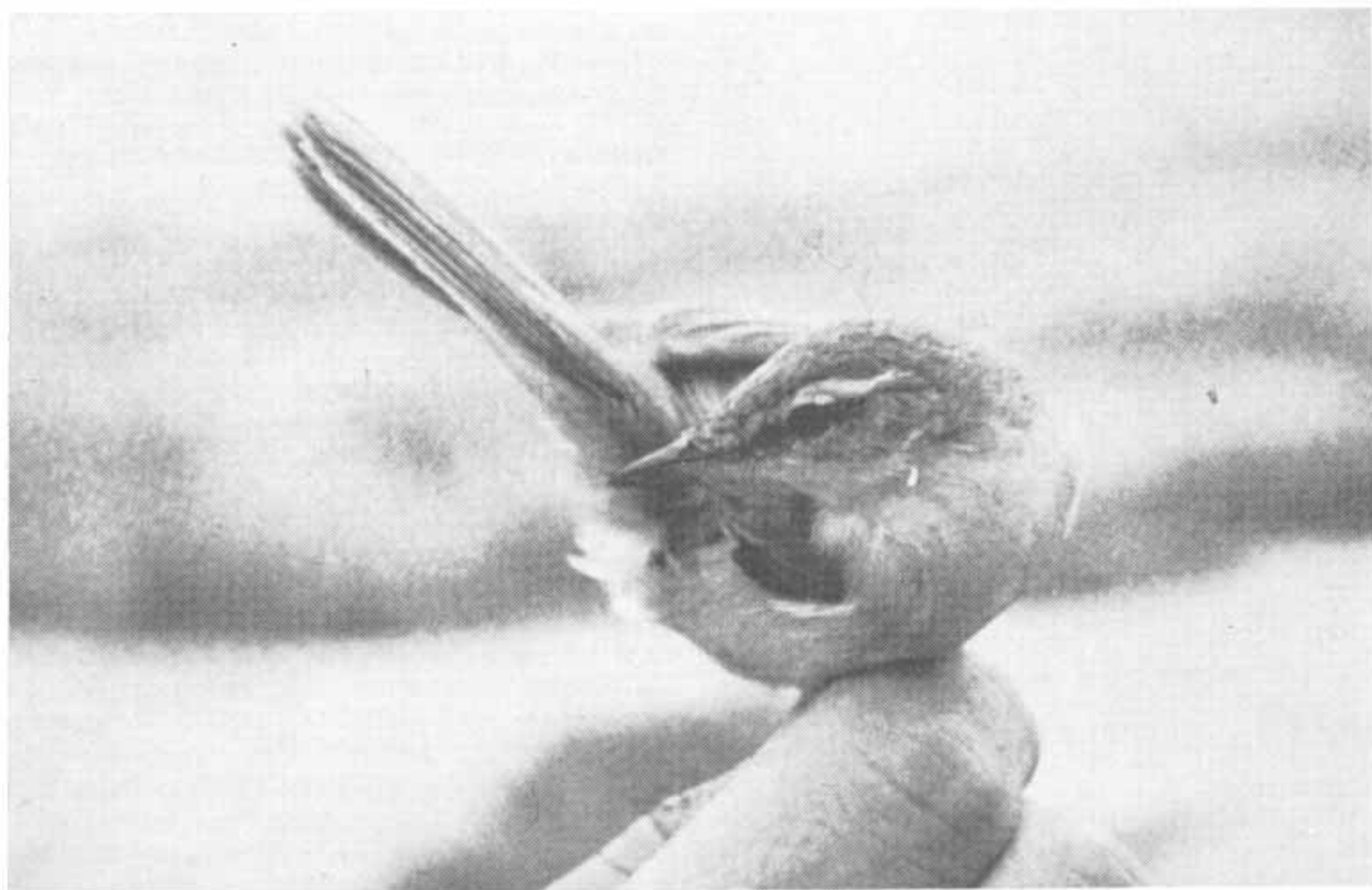
Kääpiökerttu *Sylvia nana*

16.10. Kemiö, Strömman (Sture Lindholm).

Lintu määritettiin vasta valokuvasta. 4. havainto maastamme. Ruotsissa tavattu 4 kertaa, joista 3 v. 1980 (Hedgren 1981). Kaikki mainitut ovat loka—marraskuulta. Lähin pesimäalue on Kaspianmeren pohjoispuolella.

KUVA 5. Viirusirkkalintu *Locustella lanceolata*, ♂, Kirkkonummella 28.6.1981. Rinnan juovitus on huomattavasti voimakkaampi kuin pensassirkkalinnulla. Lintu oli jossain vaiheessa menettänyt pyrstönsä, joka oli kasvamassa, vain parisenttinen. — Valok. K. Mikola.

KUVA 6. Kenttäkerttunen *Acrocephalus agricola*, Lägsjärillä 4.6.1981. Meikäläisillä kerttuilla, joilla on yksivärinen selkä, ei ole selvää pitkää silmäkulmanjuovaa, kuten tällä. Lyhyistä siivistä johtuen pyrstö näyttää huomattavan pitkältä. — Valok. T. Numminen.

KUVA 7. Pikkukukularinta *Hippolais caligata*, ♂, Kirkkonummella 4.6.1981. Parhaiten kuvassa näkyviä lajituntomerkkejä ovat uunilintumaisen hento nokka sekä lyhyet siivet. — Valok. S. Michelsson.

Lapinuunilintu *Phylloscopus borealis*

11.9. Ha, Uddskatan 1kv r (JS, MLh, PN).

Havaintoja laulavista ei tarkasteta. Tämä lienee ainoa syyshavainto Suomesta. Muualta Pohjois-Euroopasta tunnetaan vain joitakin syyshavaintoja, Englannissa laji on jokasyksyinen.

Hippiäisuunilintu *Phylloscopus proregulus*

30.9. Le, Lågskär (MLv ym). 12.—15.10. He, Tähtitorninmäki 1—2 (AT ym). 12.10. He, Lauttasaari (KSo). 12.10. Lu, Säppi (MrH). 15.10. Ki, Porkkala (MTe, TK). 15.10. Le, Lågskär (SK ym). 15.10. Eckerö, Signilskär (IL ym). 19.10. He, Munkkiniemi (Pontus Palmgren). 22.10. Kp, Jurmo (OV, Matti Rekilä). 23.10. Kp, Utö (AR, TA).

Havaintoja pyydystetyistä ei tarkasteta. Näiden 10 lisäksi rengastettiin 20 (joista 16 1kv) ja 2 kuoli. Tavattujen määrä kasvoi 64:stä 96:een, joten esiintyminen oli ennätysellinen. Aikaisemmista vuosista parhaat: 1968 11, 1975 7, 1978 13 ja 1980 12 yks.

Kirjosiipiuunilintu *Phylloscopus inornatus*

20.9. Lu, Säppi (MHK, IM). 24.9. Mu, Valasaaret (TP, Jari Suomu). 27.9. Ki, Porkkala (MTe ym). 2.10. He, Kaisaniemi (Rauno

Yrjölä ym). 13.10. Lu, Säppi (MrH ym). 22.10. Ki, Porkkala (TK, JHu). 28.10. Kp, Utö (VR ym). 8.—10.11. Kuopio, hautausmaa (Jyrki Pynnönen, Timo Ruotsalainen). 15.—20.11. Kp, Utö (AR, TA).

Havaintoja pyydystetyistä ei tarkasteta. Säpin lintu 13.10. edusti tyyppiä *humei*. Tässä 9 havaintoa, lisäksi rengastettiin 12 (joista 6 1kv). Ennätysellinen esiintyminen: havaintojen määrä kasvoi 81:stä 102:een. Aikaisemmista vuosista parhaat: 1967 8, 1968 11, 1975 9 ja 1980 11 yks.

Schwarzinuunilintu *Phylloscopus schwarzi*

2.10. Le, Lågskär 1kv r (AT ym).

4. havainto Suomesta, näistä 3 on Lågskäriltä, 1 Säpistä.

Ruskouunilintu *Phylloscopus fuscatus*

6.10. Lu, Säppi (MrH, TE, MM, PM). 26.10. Lu, Säppi (MrH, TE, MjH).

8. ja 9. havainto Suomesta, jälkimmäinen viides Säpistä.

Idäntiltalti *Phylloscopus collybita tristis*

3.10. Lu, Säppi 1kv r (MrH, TE, MM, PM). 25.10. Eckerö, Signilskär r (IL ym).

Linnuissa todettiin tämän rodun tunnuspiirteet. Hyväksyttävään määrittelyyn vaaditaan tarkka kuvaus linnusta kädessä. Toistaiseksi on hyväksytty vain 7 havaintoa, mikä ei vastanne rodun todellista esiintymistä Suomessa. Vuodelta 1978 on 4 havaintoa.

Sepelsieppo *Ficedula albicollis*

15.5. Kp, Jurmo ♀ r (MLv, Osmo Kivivuori, Hannu Räsänen).

Havaintoja ad koiraista ei ole tarkastettu. Vuodesta 1983 tarkastetaan kaikki havainnot lajista. Tavattu n. 57 kertaa.

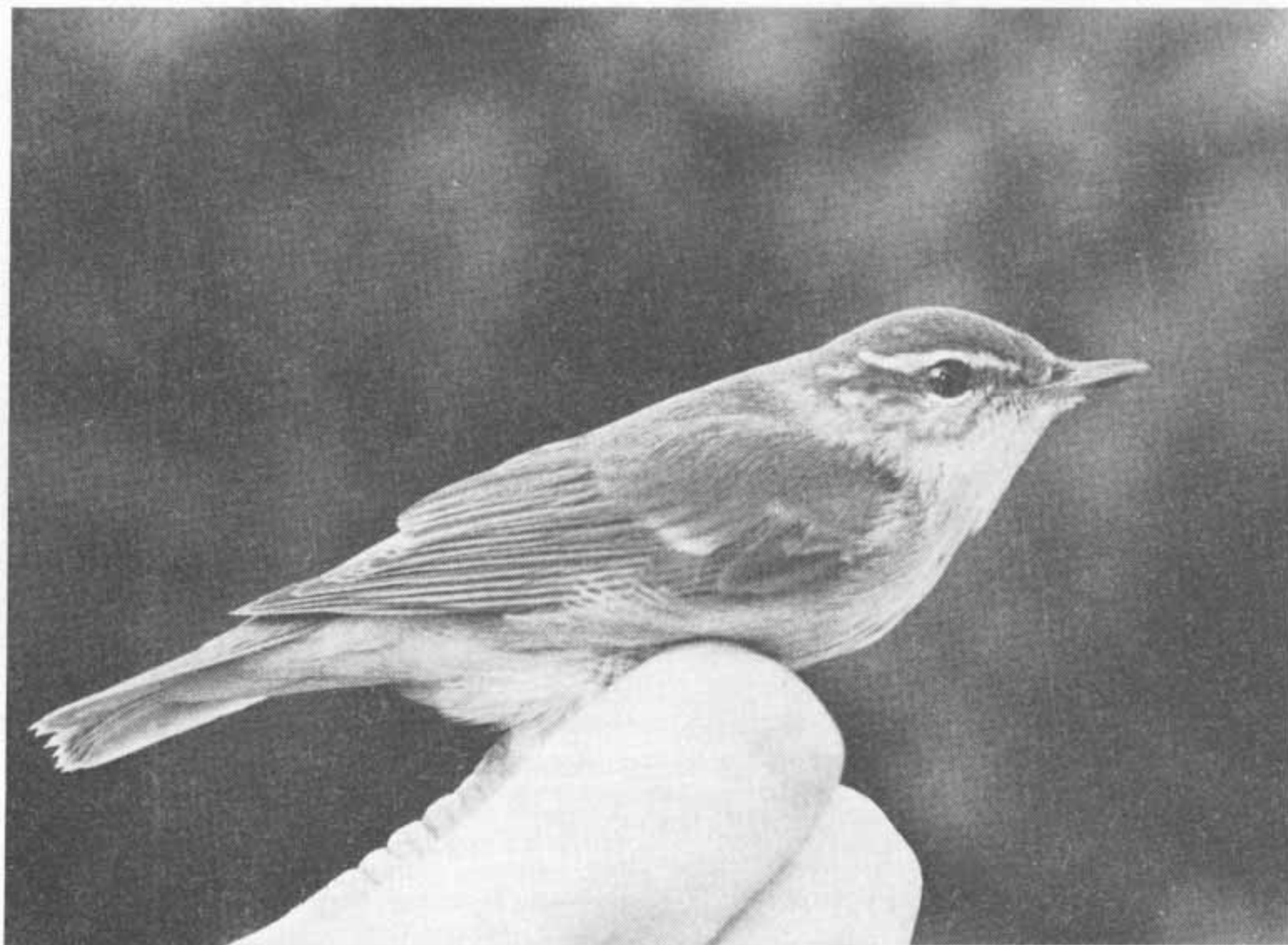
Pussitiainen *Remiz pendulinus*

22.10. Salo, Halikonlahti (Reijo Kaartinen). 29.—30.10. Le, Lågskär 7, joista 5 r, ainakin pääosa lähti E (JV, Pekka Rusanen ym).

5. ja 6. havainto Suomesta, ensimmäiset ovat vuosilta 1954 ja 1961. Laji on vuodesta 1950 voimakkaasti levittäytynyt kohti länttä ja luodetta. Ruotsissa se tavattiin ensi kerran v. 1964 ja on nykyään vakinainen pesimälintu Skånessa, missä v. 1980 todettiin 8 onnistunutta pesintää (SOF 1978, Risberg 1981).

Mustaotsalepinkäinen *Lanius minor*

11.5. Po, Yyteri (PKu). 19.5. Ha, Tvärminneby (LJL ym). 24.—26.7. Si, Tauvo (HTi, KH,

KUVA 8. Lapinuunilintu *Phylloscopus borealis*, 1kv, 11.9.1981 Hangon lintuasemalla. Siipijuovan ohella tukeva nokka ja voimakas silmäkulmanjuova ovat lajille tyypillisiä. — Valok. M. Lehti.

HJ ym). 6.—8.9. Lohtaja, Marinkainen (HHL, Tuomo Puutio).

Tavattu 43 kertaa, ennen 60-lukua kuudesti, sen jälkeen lähes vuosittain.

Punapäälepinkäinen *Lanius senator*

22.5. Tuupovaara, Öllölä ♂ Ä (Marianne Koljonen). 25.10. Vi, Vilkkilä 1kv (ALM).

Tavattu 11 kertaa, joista 10 vuodesta 1961 alkaen.

Ruusukottarainen *Sturnus roseus*

22.—28.10. Kp, Utö 1kv (JG, AR ym).

28. havainto Suomesta, ensimmäinen nuori.

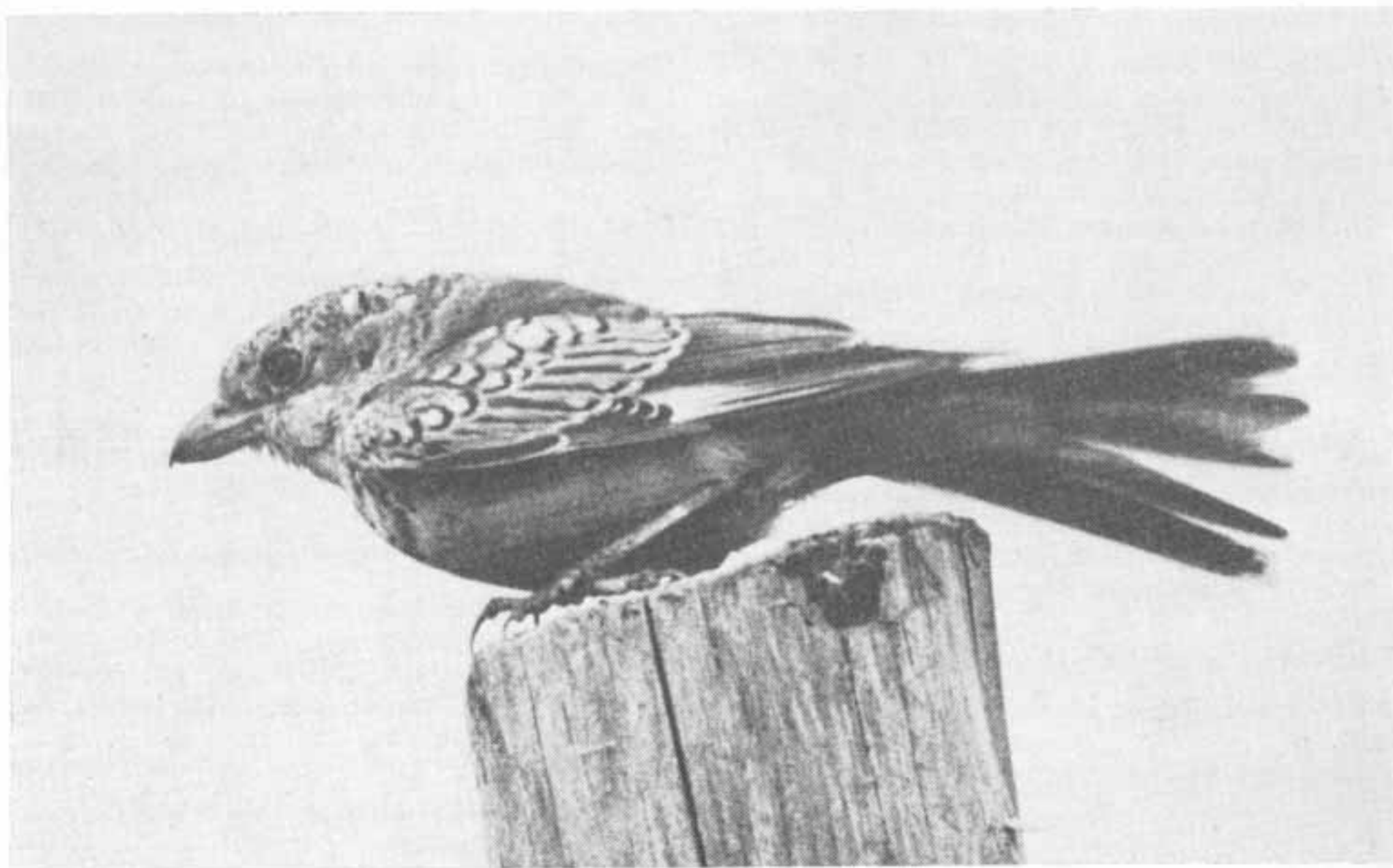
Harmaapääsirkku *Emberiza spodocephala*

2.11. Dragsfjärd, Vänö ♂, valokuvattiin (TL, JLi, TNM ym).

Ensimmäinen havainto Suomesta. Laji on tavattu vain kerran aikaisemmin Euroopassa, 5.11.1910 Helgolandilla. Harmaapääsirkku

KUVA 9. "Täyskäsi" pussitaisia *Remiz pendulinus* Lågskärillä 29.10.1981. Vasemmalla ♂, keskellä ♀, oikealla 1kv. — Valok. J. Valkeeniemi.

KUVA 10. Punapäälepinkäinen *Lanius senator*, 1kv, Jurmossa 15.—23.10.1979. Vaaleat hartialaikut ja voimakas poikkijuovitus luonnehtivat nuorta lintua. — Valok. M. Huhta-Koivisto.

pesii Itä-Aasiassa ja se on harvinaisimpia Suomessa tavattuja lintuja.

Ruostekurkkusirkku *Emberiza caesia*

19.5. Lieksa, Lampela ♂ valokuvattiin (Jukka Heikkinen).

Ensimmäinen havainto maastamme. Laji pesii Balkanilla, Vähässä-Aasiassa ja Väli-meren itärannikolla, ja se on tavattu monissa Euroopan maissa, Ruotsissa kerran, 29.—30.5.1967 (SOF 1978).

Pikkusirkku *Emberiza pusilla*

4.5. Kp, Jurmo (MLv). 19.5. Imatra, Rautionkylä (Marko Stenberg). 30.9. Lu, Säppi (PLi, HVe). 1.10. Lu, Säppi (MrH, TE, MM, PM ym). 24.10. Lu, Säppi 1kv r (MrH, TE, MjH, PM). 6.11. Pa, Oravanniemi (EVe).

Havaintoja pesimäpaikoilta ei tarkasteta.

Kultasirkku *Emberiza aureola*

14.6. Mänttä, Sassi 2kv ♂ (Markku Saari-nen). 14.6. Kristiinankaupunki ♂ (Jari Koivuluoma). 22.6. Jaala, kk ♂ (Olli Kivinen). Havaintoja pesimäpaikoilta ei tarkasteta.

KUVA 11. Harmaapääsirkku *Emberiza spodocephala*, ♂, Dragsfjärdissä 2.11.1981. Pään erikoinen kuviointi sekä vaalea nokka ja vaaleat jalat näkyvät kuvassa. — Valok. T. Numminen.

Harmaasirkku *Miliaria calandra*

9.—12.4. Outokumpu, Alavi ♂ (MLv ym).
12.5. Savitaipale, Lavikanlahti ♂ (Seppo Hjerpe). 18.—28.5. Ki, Rönnskär r (KSo, Antti Mikala, NW ym). 24.5. Po mlk, Söder-skär (KSe).

Havaittu 44 kertaa Suomessa.

Havaintoja aikaisemmilta vuosilta**Lyhytnokkahanhi** *Anser brachyrhynchus*

Suoritetussa uusintakäsittelyssä seuraava aikaisemmin hyväksytty havainto on hylätty perusteluiltaan riittämättömänä:

16.10.77 Mietoinen, Mietoisten lahti 2 ad.

Kiljuhanhi *Anser erythropus*

29.6.74 Inari (Seppo Haavisto, Pirkka Väyrynen).

Havainnoija en peruuttanut seuraavan RK:n hyväksymän havainnon: 13.8.79 Eckerö, Signilskär ad.

Lumihanhi *Anser caerulescens*

Seuraavat havainnot on suoritettu uusintakäsittelyssä todettu virheellisin perustein hyväksytyiksi.

20.4.75 Kaarlela, Palo juv. 16.8.75 Kustavi, Kuuskari imm.

[Intianhanhi *Anser indicus*]

5.—14.9.80 Kt, Hovinsaari 2kv ♂ 2kv ♀, jotka oli rengastettu Saksan liittotasavallassa (KL, AE, RL, RS).

Ruostesorsa *Tadorna ferruginea*

6.6.71 Pa (KSv, Mikael Dyhr).

23. havainto Suomesta.

Isohaarahaukka *Milvus milvus*

12.5.55 Björköby, Valassaaret NW (OH).
14.4.76 Raisio, Miekela +2kv (Juhani Lehtonen).

Molemmat valokuvattiin.

Tavattu Suomessa kaikkiaan n. 12 kertaa.

Arosuohaukka *Circus macrourus*

2.6.80 Kp, Utö ad ♂, lähti SW (Jukka Salonen, Jarmo Saarnio).

42. havainto Suomesta.

Niittysuohaukka *Circus pygargus*

20.8.80 Vi, Kellovuori ad ♂ m (ALm).

Pikkukiljukotka *Aquila pomarina*

Havainnoija on peruuttanut seuraavat RK:n hyväksymät havainnot: 12.4.79 Valkeakoski, Eerola ad m ja 28.7.79 Eckerö, Signilskär ad.

Punajalkahaukka *Falco vespertinus*

30.5.79 Tenhola, Harpar Storträsket 2kv ♀ (JB, LG). 6.6.80 Kuhmo, Kuumu ♀ (PHe).
13.6.80 Pa, Siikalahti ad ♂ (JY, Hannu Vennström ym).

Tunturihaukka *Falco rusticolus*

26.4.78 Si, Tauvo (IK).

Siperiankurmitsa *Pluvialis dominica fulva*

9.7.77 Joensuu, Höytiäisen kanavan suisto ad (Ilkka Lemmetyinen, MKa).

3. havainto Suomesta. Kaksi ensimmäistä tavattiin 1973, kuudes 1980. Ruotsissa laji on tavattu kolmasti (Hedgren 1981).

Lyhyt/pitkänokkakurppaviklo *Limnodromus griseus/scolopaceus*

15.5.80 Kp, Jurmo jp (Seppo Kotiranta).

Ensimmäinen havainto maastamme tästä suvusta. Näitä pohjois-amerikkalaisia kurppavikloja (*scolopaceus* pesii myös Aasian koillisimmassa kolkassa Tšuktsien niemi-maalla) tavataan vuosittain useita Englannissa, Ruotsistakin on viitisentoista havaintoa.

Lampiviklo *Tringa stagnatilis*

18.5.—10.6.75 Mu, Björköby ♂ (TP, CH, Timo Hurme).

46. havainto maastamme.

Rantakurvi *Xenus cinereus*

27.5.80 Tu, Vuoksenniska (HKa, MG, HVe).

Pikkukajava *Rissa tridactyla*

2.4.80 Pyhäjärvi Ol, Pyhäsalmi 3 2kv (Silveri Jussila). 24.4.—1.5.80 Kajaani, Kajaaninjoki 2kv (PHe ym). 16.11.80 He, Hernesaari 1kv (HJ). 26.11.80 Kp, Jurmo 1kv (JR, MP, PR).

Valkosiipitiira *Chlidonias leucopterus*

13.6.74 Kalajoki, Vihaspauha jp, määrittäminen valokuvan perusteella (HHI, Veli-Pekka Viklund).

2. havainto Suomesta. Ensimmäinen tavattiin toukokuussa 1974 ja kolmas syyskuussa 1974. Havaittu kaikkiaan 8 kertaa. Ruotsista 21 havaintoa (Bauer 1981).

Jääkyyhky *Alle alle*

13.9.80 Kk, edustan ulkomeri, pyydyksestä (R. Hakanen, H. Sundqvist).

Mehiläis/vihermehiläissyöjä *Merops apiaster/superciliosus*

15.6.80 Kristiinankaupunki, Antila, ohilentävä (Harry Koivuluoma ym).

Isokirvinen *Anthus novaeseelandiae*

13.10.80 Ha, Täktom (HVa, KSo). 18.10.80 He, Viikki (MHK, Kaj Karlsson ym).

V. 1980 tavattiin 8 yksilöä, joten vuosi oli hieman tavallista parempi.

Keltapäivästäräkki *Motacilla flava lutea*

3.6.80 Mu, Valassaaret ♂ (TP, Miika Kinnunen, ALh).

Yksilö hyväksyttiin "lutea-tyyppiseksi". Rotu pesii Kaspianmeren pohjoispuolella.

Vuorivästäräkki *Motacilla cinerea*

24.5.—10.6.75 Mu pari, jolla 5 poikasta, pesä pöllönpöntössä (Evert Arbelius). 7.—8.6.75 Savujoki, Tyyroja 2—3, Sodankylä, Vongoi-vanjoki 2—3 (Alpo Koukila, Tapio Jääskeläinen). 24.—25.8.78 Lu, Säppi (HTa, HP). 21.10.78 Ruukki, Revonlahti (Paavo Hartikka).

Mustapäätasku *Saxicola torquata*

25.—27.12.72 Vammala, Kaukola juv/♀ (Jouko Metsälä). 1.—2.10.78 Lu, Säppi juv/♀ r, rotu *maura-stejnegeri* (HTa, HP). 27.5.79 Hyrynsalmi, Moisiovaara ♂ *mau-ste* (PHe). 13.10.80 Ha, Täktom 2 juv/♀ *mau-ste* (KSo, HVa). 18.—20.10.80 He, Viikki juv/♀ *mau-ste* (Markku O. Tunturi ym).

Hangon Täktomista on aikaisemmin julkaistu 12.—14.10.80 1—2 yks. Vammalan havainto on myöhäisin Suomesta, joulukuun alkupuolelta on kaksi havaintoa.

Hippiäisuunilintu *Phylloscopus proregulus*

21.10.78 Lu, Säppi (HTa). 23.—24.10.80 Kk, Tankar (JY, HTi ym).

Kirjosiipiuunilintu *Phylloscopus inornatus*

11.10.80 Kökar (KSo).

Idäntiltalti *Phylloscopus collybita tristis*

21.10.78 Lu, Säppi r (HTa, HP).

Pyrstötiainen *Aegithalos caudatus europaeus*

15.—16.10.77 Kk, Tankar 4 r (HHI).

Hyväksyttiin *europaeus*-tyyppisinä. Syk-

syllä 1973 havaittiin 3 paikassa yht. 7 yks, tämä siis 4. havainto.

Punapyrstölepinkäinen *Lanius isabellinus*

21.—23.10.80 Ki, Rönnskär 1kv r (AS, JPa).

Toinen havainto Suomesta. Ensimmäinen tavattiin toukokuussa samana vuonna.

Mustaotsalepinkäinen *Lanius minor*

13.5.77 Pa, Kaukola (Juha Poutanen).

32. havainto Suomesta.

Pikkusirkku *Emberiza pusilla*

13.9.78 Lu, Säppi r (HTa, HP).

Kultasirkku *Emberiza aureola*

17.6.80 Hankasalmi, kk ♂ (RPi).

Havainnoijat

Kun havainnoijan nimi esiintyy vähintään kahdesti, se on lyhennetty. Yleensä kaikkien havainnoijien nimet on mainittu, ei kuitenkaan neljää enempää. Ilmoituksen tekijän nimi on ensimmäisenä.

TA—Teppo Arell, JB—Jan-Erik Bruun, CC—Christian Catani, SC—Sampsä Cairenius, AE—Ari Eerola, BE—Björn Ehrnstén, TE—Toni Eskelin, DF—Dick Forsman, JG—Jukka Grönlund, LG—Lars Grönlund, MG—Mika Grönroos, AH—Antti Heikkilä, CH—Christer Hangelin, HHI—Harri Hongell, HHs—Harri Hongisto, JHI—Jari Helstola, JHn—Jyri Heino, JHu—Jari Huttunen, KH—Kari Haataja, MHK—Markku Huhta-Koivisto, MjH—Maija Hario, MrH—Martti Hario, OH—Olavi Hildén, PHe—Pekka Helo, PHo—Petri Hottola, PI—Pekka Ikonen, HJ—Hannu Jännes, AjK—Arje Keskinen, AtK—Arto Keskinen, HKa—Heikki Karhu, HKe—Hannu Kettunen, HKo—Hannu Kormano, IK—Ilari Kaarto, MKa—Matti Kapanen, MKi—Matti Kitunen, PKa—Pentti Kallio, PKo—Pekka Komi, PKu—Pentti Kuusela, RK—Rolf Karlson, SK—Sakari Kauppinen, TK—Timo Koskinen, ALe—Ari Laine, ALh—Aarne Lahti, ALm—Aarno Liimatainen, ALn—Ari Linna, HL—Heikki Luoto, IL—Ilkka Lehtinen, JLi—Jussi Lindström, JLn—Jarmo Laine, JLS—Jyrki Lausamo, JLu—Jouko Lunden, KL—Klaus Laine, LJL—Lasse J. Laine, MLh—Matti Lehti, MLv—Mauri Leivo, PLa—Pasi Laaksonen, PLi—Paavo Liimatta, RL—Riku Lehtinen, TL—Tom Lindroos, IM—Ilpo Mutikainen, KoM—Karno Mikkola, MM—Markku Mikkola, PM—Pertti Muuronen, SM—Stig Michelsson, MN—

Markku Nurminen, PN—Pekka Nikander, TNm—Tapani Numminen, TNr—Tarmo Nurmi, EP—Esko Pasanen, HP—Heikki Pakkala, JPa—Jörgen Palmgren, JPe—Jukka Pessa, MP—Markku Paakkinen, RPi—Risto Pirkkalainen, RPy—Risto Pylvänäinen, TP—Tuukka Pahtamaa, AR—Ari Rivasto, JR—Jouko Rantanen, KR—Kari Reinikainen, PR—Paavo Rantanen, VR—Visa Rauste, AS—Arto Stenroos, ES—Esa Sojamo, JS—Juha Saari, KSe—Karl Selin, KSl—Kari J. Salonen, KSo—Kari Soilevaara, KSv—Kari Savolainen, RS—Rauno Sandberg, TS—Tuomo Salmela, AT—Antero Topp, HTa—Hannu Tammelin, HTi—Hannu Tikkanen, LT—Lauri Toivari, MTe—Matti Tennilä, MTy—Tynjälä, AVe—Ari Veijalainen, AVu—Aki Vuoristo, EVa—Erkki Valsta, EVE—Esko Veijalainen, HVa—Heikki Vasamies, HVe—Hannu Velmala, JV—Jouni Valkeeniemi, MV—Matti Vanhapelto, NW—Niila Walle, OV—Olli Vesikko, JY—Jukka Ylikarjula.

Summary: Report on rare birds in Finland in 1981

This paper lists 232 records of 64 species or subspecies of rare birds observed in Finland during 1981, so far accepted by the Finnish Rarities Committee. Additionally, a few records from 1980 and earlier are included.

The first Finnish records of *Porzana pusilla*, *Hippoboscus caligata*, *Emberiza spodocephala* and *E. caesia* were made. The first record of *Oenanthe pleschanka* is present too, a possible earlier one is still being under examination. *Catharus ustulatus* and

Acrocephalus agricola were recorded for the 2nd time and *Locustella lanceolata* for the 2nd and 3rd. The first record of *Limnodromus* sp was made in 1980.

So far the highest numbers of *Anser brachyrhynchus* and *Falco vespertinus* were observed in spring, *Aquila clanga*, *Phylloscopus proregulus*, and *Ph. inornatus* in autumn.

One record of *Anser brachyrhynchus* and two of *A. caerulescens*, accepted earlier, are now rejected.

Kirjallisuus

- Bauer, C-A. 1981: Sällsynta fåglar i Sverige 1979 — rapport från SOF:s raritetskommitté. — Vår Fågelvärld 40:57—65.
Hedgren, S. 1981: Sällsynta fåglar i Sverige 1980 — rapport från SOF:s raritetskommitté. — Vår Fågelvärld 40:491—500.
Michaelsen, J. 1979: Rapport fra NNSK's virksomhet mai 1976—1977. — Vår fuglefauna 2:54—61.
Risberg, L. 1981: Fågelrapport för 1980. — Vår Fågelvärld 40:467—490.
SOF. 1978: Sveriges fåglar. — Stockholm.
Svensson, L. 1978: Sällsynta fåglar i Sverige 1976 — rapport från SOF:s raritetskommitté. — Vår Fågelvärld 37:78—80.
Unger, U. 1979: Sällsynta fåglar i Sverige 1977 — rapport från SOF:s raritetskommitté. — Vår Fågelvärld 38:39—46.

Kirjoittajan osoite — Author's address:

Böle, SF-02400 Kirkkonummi
Puh. 90-2984217 tai 90-638211

Vår Fågelvärldin numerossa 6/82 julkaisiin faunistinen ja RK-katsaus Ruotsista vuodelta 1981. Seuraavassa joitakin huomioita verrattaessa ylläolevaan Suomen tilanteeseen.

Lyhytnokkahanhesta tehtiin kymmeniä havaintoja, mikä on normaalia. *Niittysuohaukan* pesintä oli ennätysellistä: 55 pesintää (Tanskassa ennätyselliset 50). *Kiljukotka* tavattiin tavanomainen määrä 7. *Punajalkahaukkoja* havaittiin keväällä ennätyselliset 110 yks. (9.6. mennessä; Tans-

kassa myös ennätysellisesti). *Töyhtökiuru* on Skånessa 60-luvun puolenvälin 30—40 parista taantunut 5 pariin, sen sijaan Skånen ulkopuolella havainnot ovat parina viime vuonna lisääntyneet. *Isokirvistä* tavattiin ennätyselliset 9. *Vuorivästäräkkejä* todettiin Etelä- ja Länsi-Ruotsin pesimäalueen ulkopuolella aikaisempaa enemmän. *Hippiäis-* ja *kirjosipiinuunilintu* ylittivät selvästi entiset ennätykset: 15 ja 24 yks. (meillä toisinpäin — 32 ja 21 yks.). *Pussitiaisella* oli jälleen hyvä pesintä, ja havaintojen määrä oli suurempi kuin koskaan.